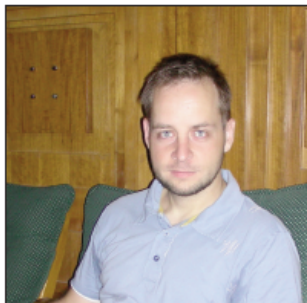

Rejtvényfejtő klub?

Barna Viktor nyerte az idei TOP12-öt

A hagyományosan az évad első versenyén a tavalyi évi pontverseny 12 legjobb mester fokú versenyzője, valamint a kategóriába frissen felkerült mesterjelöltek kapnak meghívást. A legendás rejtvénykészítő, pécsi rejtvényfejtő, Drelicska Attila nevét 2002 óta viselő versenyre ezúttal is Csobánkán került sor.

A versenyzőknek Gyócsy Géza különösen nehéz rejtvényével kellett megbirkóznuk, három óra fejtés után ez teljes mértékben egyedül a szentendrei Barna Viktornak sikerült, aki idén már harmadszor, így egyben véglegesen megnyerte a 2002-ben elindított vándorkupát.

(Rejtvényfejtők Országos Egyesületének honlapja)

- Barna Viktor vagyok, 37 éves közgazdász. Európai uniós támogatásokkal foglalkozom saját cégemben, mindössze két éve lakom Szentendrén.

- **Mióta foglalkozik rejtvényfejtéssel?**

- Régóta, már a középiskolás éveimben rengeteg rejtvényt fejtettünk egyik osztálytársammal, aki a mai napig jó barátom. Akkor Miskolcon laktunk, volt ott egy rejtvényfejtő klub, csatlakoztunk hozzájuk. Lassan húsz éve járunk már versenyekre is.

- **Idejövét gondolkodtam, mióta is létezik a rejtvény, a delphoi jósdáig jutottam vissza, az ő jóslataik is megfeleltek egy-egy rejtvénynek. Talán a talalós kérdések is ide sorolhatók.**

- Így van, a rejtvény egy nagyon széles fogalom, rengeteg dolog bele tartozhat. A talalós

kérdésektől a betűrejtvényeken át a logikai feladványokig. Minden olyan dolog, ami megmozgatja az emberek fantáziáját a megoldás kitalálása érdekében. A mostani versenyek természetesen jóval behatóbb területen zajlanak, három águkat említeném: a klasszikus keresztrejtvényt, a logikai rejtvényeket és a manapság nagyon népszerű kvízt, amikor érdekes kérdésekre kell választ adni.

A keresztrejtvény története

A legenda szerint egy fokvárosi fegyenc volt az, aki egy helyi lapnak felajánlotta „keresztso-zejtörőjét”. Victor Orville angol földbirtokos közlekedési kihágás miatt töltötte büntetését a fokvárosi börtönben. Ott, a cella falán az ablakrácsokon keresztül besűrűdő fény által kirajzolt árnyábrát töltötte ki önmaga szórakoztatására.

A ma ismert keresztrejtvény ősenek, a világ első keresztrejtvényének tartott fejtörő 1913. december 21-én jelent meg a The New York Sunday World című amerikai újságban. Készítője a lap egyik újságírója, Arthur Wynne, aki jelentős változást hozott a rejtvénykészítés történetében. Wynne olyan „gyémántkristály” alakú ábrát szerkesztett, amelyben már függőlegesen és vízintesen is más-más szót lehetett megfejteni. Ezt követően egyre több, az olvasók által készített rejtvény érkezett a szerkesztőhöz, aki ezekből válogatva már állandó rovattá tudta tenni a keresztrejtvényt.

Mindegyiknek megvan a maga logikája, amire rá kell érezni?

- Igen, de a jelentős részük rutin, emellett sokszor szükséges a logikus gondolkodás.

- **Mekkora a rendszeresen rejtvényfejtők tábora?**

- A keresztrejtvényt fejtők mozgalmában Magyarországon több ezren vannak, de versenyekre csak pár száz ember jár. Ennek elsősorban az az oka, hogy az utazási költségeket nem mindenki engedheti meg magá-

nak. Logikai versenyekből világhálózat is van, nemzetközi versenyekkel. 2007-ben Rio de Janeioban honfitársunk, Madarassy Pál lett a világbajnok. Jövőre Magyarországon lesz a világbajnokság, első alkalommal egy időben megrendezve a Sudoku világbajnokságot a logikai rejtvények versenyével. Aki számít, itt lesz, Európából, Ázsiából. Amerikából, a világ számos országából.

Az első magyar keresztrejtvény

Magyarországon 1925. január 22-én jelent meg az első „keresztsozejtvény”; a Ma Este című hetilap hasábjain – a néhány éve elhunyt – Kristóf Károly tollából. Bár felépítése és nyelvezete nem teljesen felel meg a mai szokásoknak, mégis igen érdekes történeti kuriózum. A keresztsozejtvény mellett a nyeresemény is nagyon újszerű volt. Az akkoriban divatos lett mahdzsong játékot soroltak ki a helyes megfejtők között.

Ezt követően néhány hét múlva szinte minden újságban helyet kapott a népszerű fejtörő. Sikerére jellemző, hogy a kiadók egymást túllícitálva próbáltak minél több olvasót meghódítani: például a Pesti Napló egyik keresztrejtvényt pályázatán a földj egy körüti bérház volt. Napjainkban pedig már több mint 100 rejtvényűjság közül válogathatnak az újságos standokon az érdeklők, a legismertebb rejtvényűjság a Fűles 1957. február 3-án, 53 évvel ezelőtt jelent meg először.

- **Gondolom, ezen Ön is indul.**

- Nem valószínű, mert én keresztrejtvényekben vagyok igazán jó, azok viszont erősen függenek a nyelvtől. Nemzetközi versenyeket ezért logikai feladványokból rendeznek. Inkább a szervezők táborát fogom erősíteni.

- **A rejtvények gyártása egy külön iparág. Ön is készít?**

- Igen, már elég régóta, jó tizenöt éve. Nagyon jó dolog, gyerekeknek, ismerősöknek is csinállok, pl. születésnapra meglepetésnek. Ha az ünnepeket megfejt egy rejtvényt, talál egy továbblépési lehetőséget, pl. hogy hol találja a következőt, a sor végén rendszerint megtalálja az ajándékot. Nagyon jó szórakozás, családi körben is.

- **Hány gyereke van?**

- Kettő, 13 és 11 évesek. Ők is szeretnek rejtvényt fejtani, az általános iskolájukban már szerveztem is rejtvényfejtő szakkört és versenyt.

- **Milyen múltja van pl. a keresztrejtvénynek?**

- Az első magyar keresztrejtvényt Kristóf Károly újságíró készítette, a Ma Este című hetilap hasábjain jelent meg 1925. január 22-én. Kicsit eltér a maitól, de a szavak már keresztelik egymást.

- **Ön miért fejt rejtvényt?**

- Mert nagyon jó kikapcsolódási lehetőség, kihívás, szórakoztató és egyúttal tanulni is lehet belőle.

- **A számítógép ezen a területen is tért hódít?**

- Vannak honlapok, ahol lehet rejtvényt fejtani, mindenfélét. Ugyanakkor a rejtvények készítésére is készültek már programok.

- **Szívesen indítana Szentendrén egy rejtvényfejtő klubot?**

- Hogyne, Gödöllőn már működöttünk is egyet.

H. G.

Kérjük, ha valakit érdekel egy ilyen klub indítása küldjön egy e-mailt a szerkesztőségbe vagy hívjon fel minket! (a szerk.)

„A keresztrejtvény a szivar és a whisky mellett az unalom legnagyobb ellensége...”

Aki nem találja meg az élet boldogságát, annak ezek a fehér-fekete kockák menedéket kínálnak.”

(Winston Churchill)

„A rejtvény és a költemény, ha nem is egy anyaméh gyermekei, de ugyan-csak közeli vérrokonok...”

A rejtvényfejtők tán maguk sem sejtik, hogy midőn valamit kitalálnak, azt a szellemi gyönyört próbálgatják, mint amikor a költők valamire rátalálnak.”

(Illyés Gyula)